

Cu prilejul Nașterii Domnului

Casa Corpului Didactic „Grigore Tabacaru” Bacău
urează cadrelor didactice,
colaboratorilor și tuturor băcăuanilor

CRĂCIUN FERICIT

și prosper în mijlocul celor dragi!

La mulți ani - 2014!

Viata

periodic de atitudine, cultură și informație

Anul XIX • Nr. 466
Decembrie 2013 - Ianuarie 2014
• Serie nouă • 12 pagini
• Lei: 2

băcăuană

Director: Victor Munteanu

P.C. Arhim. VICENTIE AMARIEI

Pag. 3 - 11

STAREȚ AL MĂNĂȘTIRII SECU

„Acum, în preajma marelui praznic al Nașterii Mântuitorului, aș dori să pun la inima tuturor creștinilor și, de ce nu, a necreștinilor, să-și închine întreaga viață pentru cultivarea acestei flori - din ce în ce mai rare - **dragostea**. Pentru că Mântuitorul a primit să ia trup omenesc din Sfânta Fecioară Maria numai din dragoste pentru noi și pentru a noastră mântuire. Și nu pentru că nu ar fi suficientă dragostea Sa, ci pentru a răspunde și noi jerfei Sale și pentru a putea dovedi cât de cât că suntem sau dorim să fim ucenici ai Lui”.

*Astăzi
S-a născut
Hristos*

*Astăzi S-a născut
Hristos
Mesia - chip luminos
Lăudați și cântați
Și vă bucurați!*

*Mititel, înfășătel,
În scutec de bumbăcel
Lăudați și cântați
Și vă bucurați!*

*Neaua ninge,
Nu-L atinge,
Vântul bate,
Nu-L răzbate,
Lăudați și cântați
Și vă bucurați!*

*Și de-acum
Până-n vecie
Mila Domnului să fie!
Lăudați și cântați
Și vă bucurați!*

Itinerariile „Avangardei” la Roman

Ioan Dobreanu

„Trinitatea tridimensională pe Tabor”

• Lansarea volumului de poezie *Tabor - liturghisire* de pr. Cornel Paiu

Miercuri, 30 octombrie a.c., sala amfiteatrului Liceului Teologic Ortodox „Episcop Melchisedec” din Roman, ora 17,00, este arhiplină. Nu mai sunt locuri nici la balcon. Afară, la intrare, aliniați pe două rânduri, elevii liceului așteaptă să rostească un cânt de bun venit Preasfințitului Dr. **Ioachim Băcăuanul**, episcop-vicar al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului. Din moment în moment trebuie să sosească și primarul.

Părintele **Cornel Paiu** trăiește emoții mari. Aproape că nu-și mai găsește locul, iar moderatorul, profesorul **Petru Flenchea**, își ajustează încă o dată frazele pe care le va rosti. Emoții de înălțare spirituală.

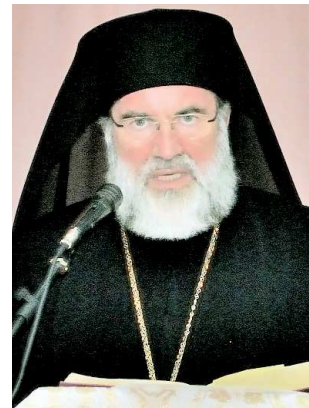
În sală, o asistență numeroasă, oameni de condei, gazetari, poeți și prozatori din Roman, Bacău, Piatra Neamț, Iași și Focșani au venit să participe la un eveniment cultural de excepție.

La eveniment - organizat de Primăria Municipiului Roman, Socie

tatea Culturală „Clepsidra”, Fundația Culturală „Georgeta și Mircea Cancicov” din Bacău și Editura „Zona Publishers” din Iași -, au participat prof. **Laurențiu-Dan Leoreanu**, primarul municipiului Roman, preotul **Ionel Gherasimescu**, vicar administrativ al Arhiepiscopiei, preotul **Dragoș Alexandru Munteanu**, protopop de Roman, lect. univ. dr. **Paul Gorban** (poet și critic literar, directorul Editurii „Zona Publishers”), pr. lect. univ. dr. **Eugen Răchiteanu** (președintele Academiei „Petru Tocănel”), prof. dr. **Lucian Strochi** (critic literar și de artă, poet, scriitor, dramaturg, directorul revistei „Asachi”, Piatra Neamț), prof. dr. **Emilia Chiriță** (eseist, istoric și critic literar, Piatra Neamț), **Victor Munteanu**, poet, editor, jurnalist, președintele Fundației „Georgeta și Mircea Cancicov”, directorul *Festivalului Internațional de Creație Literară „Avangarda XXII”*, **Dumitru Brăneanu**, poet, consilier județean, directorul *Festivalului „Toamna Bacoviană”*, **Gheorghe Neagu**, scriitor, publi-

cist, redactorul-șef al revistei „Oglinda Literară”, pe care a și distribuit-o ca totdeauna cu generozitate publicului participant, fiu al plaiurilor nemțene stabilit de multi ani la Focșani, dar deseori prezent la evenimente culturale organizate la Roman, **Petre Isachi** (critic literar, redactor-șef, revista „13 Plus”, Bacău), col. **Ioan Lahman**, comandantul Garnizoanei Roman, mr. **Iulian Gafton**, șeful Cercului Militar Roman, **Vasile Agop**, președintele Comunității Armene Bacău, dr. **Emanuel Nazaretian**, președintele Comunității Armene Roman, romașcanii **Gheorghe A. M. Ciobanu**, dr. **Mihaela Băltoi**, **Violeta Lăcătușu**, **Natalia Rusu**, **Eva Lazea**, **Ioan Dobreanu**, **Mihai Andone**, **Constantin Adamovici**, **Alexandru Kramer**, **Petru Flenchea**, moderatorul evenimentului - personalități culturale și politice, publiciști și scriitori preoți ortodocși și romano-catolici, între care pr. dr. **Florin-Aurel Tuscanu**, pr. dr. **Mihăiță Popovici**, intelectuali și elevi seminaristi.

(Continuare în pag. 10)

În lupta cu lepădarea de sine

- Ce v-a determinat să nu mai pierdeți vremea în lume și să mergeți la mănăstire la doar 22 de ani?

- În primul rând, pentru oricine, a merge la mănăstire și a-ți închina viața slujirii lui Hristos și semenilor presupune a avea vocație, a simți o chemare pentru aceasta. Am avut un vecin evlavios (mai târziu, a ajuns și el monah) care mi-a împrumutat mai multe cărți duhovnicești. Citindu-le, mi-am dat seama de multimea păcatelor și patimilor care îl tulbură pe omul ce pierde vremea în lume și de slăbiciunea firii în fața acestora. La început aveam de gând să lucrez pe lângă o mănăstire pentru a beneficia de binecuvântarea slujbelor frumoase și a fi cât mai departe de tumultul lumii, fără să mă gândesc la călugărie, socotind-o un lucru peste puterile mele care presupune multă responsabilitate și o totală renunțare la sine.

Omul plănuiește, însă Dumnezeu este Cel Care rânduieste, deoarece,

„Ascultarea are menirea și forța care poate așeza pe om în cinstea cea dintâi”

mergând la spovedanie la vrednicul de pomenire Arhim. **Ioanichie Bălan**, care pe atunci era la Mănăstirea „Bistrița”, acesta mi-a încurajat pornirea și, încet-încet, m-a convins să fac gestul definitiv și, astfel, am ajuns novice în acest loc plin de istorie și de binecuvântarea **Sfintei Ana**.

- Ați mai avut vreun precedent în familie?

- Am avut o mătușă, **monahia Mitrodora**, sora cea mai mare a mamei, care acum trăiește, la 88 ani, la Mănăstirea „Văratec”.

- Părinții ce atitudine au avut când, după ce-ați făcut armata, ați intrat în obștea Mănăstirii „Bistrița”?

- Tata a fost puțin mai afectat, deoarece eu, fiind cel mai mare din cei șase copii ai familiei, eram un fel de „mâna dreaptă” a casei. Dar, în scurt timp, s-a consolat, fiind și el și mama oameni cu frică de Dumnezeu. Mi-au înțeles hotărârea, iar, după un anumit număr de ani, a călcat pe urmele mele și frațele meu **Ion**, ajuns acum Protosinghelul **Ioanichie**.

- Credeți că a fi monah e doar un act de voință proprie sau e vorba și de „vasul” pe care îl alege Dumnezeu?

- Nu poți face un asemenea pas în viață fără

vocația chemării, fără îndemnul lăuntric al inimii. Călugăria nu este o aventură, cu ea nu te poți juca. Odată ce-ai făcut primul pas, trebuie să-ți faci și pe următorii, ceea ce înseamnă dezbrăcarea cu totul de omul cel vechi și îmbrăcarea cu noua viață a omului cel nou, ce urmează crucii lui Hristos. Or, acest lucru se face cu nevoită și jertfă, întrucât traiul monahal presupune renunțarea la tot ceea ce este lumesc.

- Câți dintre monahii și sfinții români și-au legat numele de Mănăstirea „Secu” sau de împrejurimile ei?

de vorbă cu

Pr. Arhim. **VICHENTIE AMARIEI**
Starețul Mănăstirii Secu

Împreună cu Î.P.S. **Teofan**,
Mitropolitul Moldovei și Bucovinei

- În decursul timpului, Mănăstirea „Secu” a avut mulți slujitori sânguincioși, iar, pentru vrednicia lor, dintre ei au fost trecuți și în rândul sfinților. Aș aminti doar de câțiva canonizați nu de foarte mult timp: **Sfântul Ierarh Varlaam**, ucenicul și nepotul acestuia **Sfântul Ioan de la Râșca și Secu**, **Sfântul Paisie Velicikovschi**. Sunt, de asemenea, cuviosii părinți **Vichentie Mălău**, ucenicul acestuia **Antim Găină**, pe care i-am propus pentru canonizare. În jurul bisericii mari a

mănăstirii își dorm somnul de veci și alți ierarhi de seamă, cum ar fi mitropolitul **Misail**, arhiepiscopii **Sava** și **Gheodeon**, episcopii **Mitrofan**, **Amfilohie** și **Iorest** și mulți alții cunoscuți și mulți pe care numai Bunul Dumnezeu îi are în

preot și un diacon.

În calitate de stareț, mă îngrijesc și veghez ca viața duhovnicească și cea liturgică să se desfășoare în conformitate cu rânduiala mănăstirii, să fie armonie și dragoste între viețuitori pentru a nu da câștig vrăjmașului asupra noastră. De asemenea, tot eu mă ocup, prin autogospodărire, de hrana materială - de viața fizică a părinților și fraților și, pe cât posibil, și de a credincioșilor care ne trec pragul.

- Ce este ușor și ce este greu în viața monahului?

- Aș începe cu ceea ce este mai greu, și anume cu *lepădarea de sine* pe care o cere Mântuitorul oricărui creștin, dar, mai ales, celor ce aleg să petreacă viața în mănăstire. Dacă această cerință este îndeplinită, cu puterea lui Dumnezeu, totul devine ușor și frumos. Iar pentru cel ce nu reușește să treacă de acest obstacol, greutățile și nemulțumirile îi bat zilnic la ușă.

- Câți vin să se facă monahi și câți nu rezistă și pleacă?

- Din păcate, în ultimii ani vin foarte puțini să vadă cum este viața de mănăstire și, din aceștia, rămân și mai puțini. În prezent, în mănăstirile noastre se resimte o lipsă de personal, cei mai mulți tineri preferând viața ușoară sau chiar ușuratică atât în țară, cât, mai ales, în străinătate.

- Cât de înfricoșătoare și imposibilă este renunțarea la sine a omului zilelor noastre pentru a se face monah?

- Așa cum am spus, se pare că este din ce în ce mai grea această renunțare, ca să nu o socotim chiar imposibilă. Pentru că această idee modernă

a **imposibilului** a crescut în mințile unora care cred că personalitatea proprie ajunge să fie mai cinstită și mai respectată uneori chiar și decât este respectat și cinstit Însuși Dumnezeu. Nimic nu e imposibil atunci când cugeti la moarte și când ai credință, iubire și frică de Creatorul tău.

- Cât de grea este ascultarea și câți monahi pot duce această cruce până la capăt?

- Ascultarea este una din cele mai mari virtuți nu numai a monahului dintotdeauna, ci și a creștinului și a omului în general. Ascultarea este cel mai greu, dar și cel mai de preț lucru în viața călugărilor. Pentru opusul ei - lipsa de ascultare, răzvrătire, facerea voii proprii - a dus la căderea protopărinților noștri și, prin ei, a întregului neam omenesc. Iată motivul pentru care ascultarea are menirea și forța care pot așeza pe om în cinstea cea dintâi.

În privința numărului monahilor care își poartă crucea, numai Dumnezeu este Cel Ce apreciază osteneala fiecăruia, știut fiind faptul că mulți sunt chemați, dar puțini aleși, dorința noastră fiind ca cei puțin chemați să fie cât mai mulți și între ei să fim și noi.

- Mai există în mănăstirile de azi ale Ortodoxiei de pretutindeni virtuțile Marilor Părinți din Patericul Egiptean?

- Dumnezeu a avut și are aleși în toate timpurile. Un cuvios al Patericului spune despre călugării de pe urmă că, dacă vor răbda cu tărie și cu credință ispitele care vor veni peste ei, vor fi mai mari decât cei dintâi.

Victor MUNTEANU
(Continuare în pag. 11)

Interpretând în viziune modernă aceste constatări, ne putem pronunța că aici avem de a face cu una dintre caracteristicile de bază ale creației populare, aceea de unitate în diversitate.

Manifestările acestor datini băcăuane din satele de veche tradiție rezultă din următorul text din **Plugușorul**:

„De sute de ani de zile / Urăm de Sfântul Vasile. / De la Traian împăratu' / Și de când s-a zidit satu' / De-atunci a-nceput uratu'”.

Din versurile prezentului **Plugușor** este lesne de înțeles vechimea și originea acestui străvechi obicei de Anul Nou. Însăși cuvintele care denumesc așezările noastre rurale sunt de origine latină: *vicus, vilae rustica, fossatum*. Din ultimul dintre acestea au evoluat așezările rurale cunoscute sub numele de sat. Inițial, el era fortificat, fiind apărat de șanturi cu apă în jur.

Cultura noastră populară s-a dezvoltat în aceste sate, fiind perenă și trainică, având specific rural, la fel ca și datinile și obiceiurile românești cu specific moldovenesc, muntenesc și ardelenesc. Din acest punct de vedere, ne numărăm printre cele mai vechi popoare ale Europei la care sărbătorile de iarnă, obiceiurile, datinile și cutumele se defășoară după cele transmise de la generațiile anterioare și sunt permanent îmbogățite prin adăugiri de noi creații de mare valoare.

Creștinarea noastră de acum aproximativ două mii de ani, prin prezența la Dunărea de Jos, în Scitia Minor, a Sfântului Apostol Andrei, unul din cei 12 sfinți ai Domnului Iisus Hristos, a fost determinantă pentru populația daco-romană și apoi cea românească. Paralel s-au dezvoltat două culturi, una laică și alta creștin-ortodoxă care s-au completat și s-au împletit, generând o cultură românească, parte componentă a culturii europene.

Ciclul sărbătorilor de iarnă se desfășoară pe parcursul a două săptămâni, începând cu Ajunul Crăciunului, Nașterea lui Iisus și cele trei zile ale Crăciunului, Ajunul Anului Nou, Anul Nou și Sf. Vasile, Ajunul Bobotezei, Iordanul sau Boboteaza și Sfântul Ioan Botezătorul. Toate acestea sunt zile de sărbătoare, de petrecere și de manifestări ale bucuriei tuturor celor care au postit, s-au spovedit, au luat Sfânta Taină a împărtășaniei, dar și a tuturor celorlalți care o vor face cu siguranță în anul următor.

În cel de al 31-lea an de domnie al împăratului roman Octavian Augustus, se naștea la Bethleem Domnul nostru Iisus Hristos, Fiul întrupat de Dumnezeu. De atunci și până astăzi, vreme de două milenii, cei care anunță vestea minunată a Nașterii Mântuitorului sunt copii. Nici nu apuca bine să se întunece și grupuri de doi-trei copii porneau să spună colinde pe la ferestrele sătenilor. Învătasera

Obiceiuri și datini băcăuane la granița dintre ani

„Ah, Codrene, fiul meu / În mormânt mă duc de viu, / Iar tu-n urmă să rămâi / Și haiducii să-i aduni / Și să lupți, să lupți mereu / Precum am luptat și eu, / Iar tu dacă vei cădea / Altul în grabă te va urma / Și numai așa băieți / Vom scăpa țara de hoți.”

de la frații și surorile mai mari colinde dintre cele mai minunate despre *Nașterea Domnului, Sus în Poarta raiului, Am plecat să colindăm, Florile dalbe*. O carte de colinde culese de către Gh. M. Teodorescu apărea la Brașov acum o sută de ani, în care erau tipărite colinde laice care vizau ocupațiile, starea civilă: *Colind de fată mare, Colind de vadană, Colind pentru plugar, Colind de vânătoare, Colind de holtei* (necăsătorit) etc.

După ce primeau pentru colindat nuci, mere, covrigi și un bănuț, micii

nate, de regulă, pe la cele care făceau parte din aceeași comună.

Mocănașii reprezintă pe cei trei păstori care vin să îl viziteze pe Pruncul Iisus și să-i aducă daruri. Rolurile acestora sunt jucate de către trei băieți mai marișori, îmbrăcați fiind într-o costumărie specială în satele din zona etnografică a Colinelor Tutovei: pe cap poartă chipiu în patru colțuri, împodobit cu hârtie policromă, oglinzi și mărgelice; pe corp poartă cămașă națională cu flanelă roșie peste care sunt legate bete în cruce, pe piept și pe spate, împodobite cu mărgelice pe margini și cu ciucuri la capete; de la brâu în jos sunt poale albe ale cămășii naționale sau fustanele, în cazul cămășii compuse din două părți separate; fiecare are cârjă de lemn sau de fier, în mână mănășiș din lână albă, iar în picioare bocanci.

În timp ce ei intonează cântecul specific pentru mocănași, cei trei bat ritmul în dușumea cu cârjele, învârtindu-se în cerc. După cum remarca prof. univ. dr. Vasile Adăscăliței, „...jocul Mocănașilor se aseamănă foarte mult - în variantele sale cele mai simple - cu o colindă rostită sau cântată parțial în cor.”

În actualul sat Fântânele, comuna

Căluțul și Capra de pe Valea Siretului

După îndelungi cercetări efectuate în cele trei zone etnografice băcăuane, *Trotuș, Bacău și Colinele Tutovei*, am avut satisfacția să le pot delimita ca zone etnografice de sine, cărora le-am dedicat trei monografii etnografice, purtând aceleași titluri. Prezența populațiilor de diferite etnii (țigani, evrei, turci ș. a.) a fost folosită drept personaje în obiceiurile și dati-

nile băcăuane.

Datinile din satele moldovenesti se diversifică de la o vale la alta. Acest fenomen a fost observat și consemnat de către domnul țării Moldovei, Dimitrie Cantemir, „filozof printre regi și rege printre filozofi”, cum a fost el caracterizat de către urmași. În lucrarea sa devenită celebră, „*Descriptio Moldaviae*”, distinsul om

de cultură consemna următoarele în legătură cu varietatea obiceiurilor de la un ținut la altul al Moldovei: „*Altminteri, obiceiurile sunt tot atât de deosebite, cât este de deosebit aerul de la un ținut la altul al țării.*” în aceeași ordine de idei, se potrivește proverbul, conform căruia, în satele moldovenesti, „*Câte bordeie, Tot atâtea obiceiuri*” sunt.

colindători, hărțuiți de câinii cei dușmănoși, se îndreptau spre o altă gospodărie.

Nici nu apucase să plece preotul cu ajunul Crăciunului și, în urma lui, grupuri de câte 2-3 stelari porneau cu *Steaua*, anunțând vestea cea mare, Nașterea Domnului. *Steaua* în cinci colțuri și un băț drept coadă, amintește de *steaua* care i-a călăuzit pe cei trei magi ce veneau de la răsărit spre locul de naștere a Pruncului. Aceasta este împodobită cu hârtie creponată sau lucioasă, policromă, fiind tăiată în unghiuri. Având o iconă cu Nașterea Mântuitorului, un clopoțel în interior, ea era mișcată ritmic în timp ce se cântau cântece de stea: *Trei Crai de la Răsărit, Cana Galileii*, ș. a. La sfârșitul colindatului cu *Steaua* se făceau urările de sănătate, bucurie și belșug, adresate întregii familii. În zona etnografică a Colinelor Tutovei colindatul cu *Steaua* cunoaște cea mai lungă perioadă de timp, care se însiră pe parcursul a două săptămâni, începând din Ajunul Crăciunului și până la Boboteaza. În toată această perioadă, grupurile de stelari colindau și prin satele înveci-

Ursul de la Asău

Motoșeni, Mocănașii aveau două personaje; Mocănaș I și Mocănaș II. Vom reda un fragment de text cules de fosta mea colegă de liceu, Lazăr Maria, pe atunci studentă la Iași, în anul 1961:

Se recită: „*Bună seara, coconași, / Bună seara, boiernași! / Am venit doi mocănași, / Dar nu v-am adus o felie de cas, / Căci ne-au întărcat oițele și căprițele. / Dar o să vă facem o cântare / Să vă fie de mirare, / De vre-un leu, ceva parale. // Refren cântat: U, iu, iu și tra, la, la! / Să cântăm și noi așa!*”

În satele băcăuane, *Hora* este încă o manifestare vie, practică în cele trei zile de sărbătoare ale Crăciunului și în cele două zile de Anul Nou. Tarafuri de lăutari și de muzicanți, fanfare erau căutate și împăcate pentru obiceiurile și datinile de la Anul Nou: *Capra, Cerbul, Plugul Mare, Căiuții*. Când flăcăii împăcau muzica, puneau la socoteală și cele cinci hore la care trebuiau să cânte.

Nici nu s-au stins bine ecourile prilejuite de sărbătorile Crăciunului și agitația cuprindea din nou lumea satelor și

Jocul Caprei de la Bacău

orașelor băcăuane. De după perdelele trase de la ferestre se aud până în ulița satului răpăitul tobelor, sunetele stridente ale țiganelor, dialogurile greu de deslușit ale personajelor de la *Capra, Urs, Cerb, Plugul cel Mare* și nu numai. Din cercetările efectuate pe teren am aflat că fetele din sat sunt solidare cu flăcăii care participă în cetele mai sus pomenite. Ele îi ajută la confecționarea măștilor de cap, la croiala și coaserea costumelor de corp etc. Mai nou, din lipsa băieților, unele dintre fete joacă anumite roluri, participă la repetiții, învață jocuri de scenă etc. În societatea tradițională fetele mari se bucurau de un statut propriu. Lor li se interzicea de către părinți să ia parte la asemenea jocuri de teatru popular. Atunci când la Haiduci, la Capra și la Plugul cel Mare era nevoie de *mireasă, fată în plug, mamă de haiduc*, atunci rolul acesta era jucat de către un flăcău mai chipeș, în travesti.

Între Crăciun și Anul Nou repetițiile la obiceiurile de teatru folcloric continuau să se desfășoare seară de seară. În acest scop funcționau așa-zisele „școli” de învățare a textului, a jocului scenic de mimă și pantomimă. La asemenea repetiții am participat în preajma sărbătorilor de iarnă în orașul Comănești, la *școala Ursului*. Era o noapte geroasă de la jumătatea lunii decembrie a anului 1988 și lucram la realizarea Muzeului etnografic din Comănești. În depresiunea Comănești liniștea era tulburată de răpăitul frenetic al tobelor bătute cu putere. La poalele pădurii de conifere, în jurul unui foc mare, se desfășurau momentele importante ale școlii ursului din cartierul comăneștean Zăvoi. Aveam senzația ciudată că m-aș afla undeva pe teritoriul unui trib de oameni din alte timpuri, în pădurile tropicale.

La lumina focului de cetină de brad, care arunca mici scânteii însoțite de pocnete, cele 5 tobe mari, bine acordate, se lăsau bătute cu putere de către toboșarii de la *Școala Ursului*. În timp ce toboșarii băteau cu dibăcie ritmul numit „firul”, ursarul le cânta celor trei urși îmbrăcați în blana animalului pe care îl reprezenta:

„*La tulpina bradului / A născut ursoaica pui / și-a născut doi câte doi / Că-i bună boala de soi.*”

Văzându-mă interesat de ce fac ei acolo, toboșarii au interpretat și alte ritmuri de tobe: *firicelu', ca la Asău, ca la Dărmănești, ca la Brusturoasa* ș. a. L-am cunoscut pe unul dintre cei care inițiau pe tineri la școala ursului, în persoana lui Nicolae Alexandru, de loc din cartierul Lunca Mare al orașului Comănești. În timp ce aceștia se odihneau, alte școli ale ursului se auzeau în satele vecine: Vermești, Leorda, Lăloaia, Plopu-Dărmănești.

(Continuare în pag. 8)

„Emanuil - cu noi este Dumnezeu”

De sărbătoarea Nașterii Domnului toți creștinii ne bucurăm, aducându-ne aminte de iubirea lui

Dumnezeu prin trimiteră Fiului Său în lume pentru mântuirea noastră (Ioan 3:16). Iarși saltă

inimile noastre de „vestea minunată”, așa cum s-au bucurat păstorii de vestirea îngerilor.

Prezum că păstori smeriți, ne plecăm înaintea Pruncului Iisus și a Sfintei Fecioare, gustând cucernic taina ridicării lumii din păcat, „*taină din veacuri ascunsă*”, cum spune Sf. Apostol Pavel (Efeseni 3:9). Dar, pentru înțelegerea acestei minunate opere, a Celui ce S-a născut în Betleem, trebuie să medităm, cu evlavie, la semnificația numelui Mântuitorului.

Primul nume binecunoscut al lui Iisus, pe care i l-a dat profetul Isaia cu peste 700 de ani înainte de întruparea Logosului, este Emanuil, redat de Septuaginta prin Emmanuil (Matei 1:23) care înseamnă „*cu noi este Dumnezeu*” (cap.7:14). Nu este vorba de un nume propriu, ci de un nume simbolic, despre care profetul spune că va fi dat unui copil special, care va fi ca un semn pentru regele Ahaz și pentru casa regală, că Dumnezeu îi va elibera de dușmanii lor (cap. 8:8). Istoria biblică a confirmat că profeția s-a împlinit chiar în vremea regelui Ahaz (sec. VIII î.H.), însă termenul Emanuel este un veritabil reper mesianic în istoria mântuirii. Sfântul Apostol și Evanghelist Matei (cap. 1:23) vede în pruncul Iisus pe Emanuel vestit de Isaia. El vrea să spună că, de fapt, prin Iisus (Emanuil), Dumnezeu va fi mai mult prezent în istoria omenirii decât a fost în vremea lui Isaia.

Numele Emanuil exprimă convingerea unanim acceptată de către fiii lui Israel că în anumite circumstanțe is-

torice Dumnezeu a fost cu ei. Imortalizate în conștiința și în istoria poporului, cuvintele din Isaia 7:14 și 8:9-10 în care apare sintagma „*Cu noi este Dumnezeu*” sau doar numele de Emanuil sunt de fapt o referire la intervențiile minunate ale lui Dumnezeu în viața comunității israelite pe care a salvat-o în chip minunat, în vremea profetului Elisei, din mâinile regelui Ben-Hadad al Siriei. Luminat de Duhul lui Dumnezeu, profetul știa mereu de

Samariiei și predată regelui israelit (2 Regi 6:8-23). În fața unei astfel de intervenții minunate, poporul a strigat plin de uimire și recunoștință: „*Cu noi este Dumnezeu*”. Rezultă că expresia sau numele Emmanuel, chiar dacă le avem prin intermediul lui Isaia, nu sunt deloc invenția sa, ci se constituie într-o mărturie în plus despre puterea lui Dumnezeu de a fi providențial cu cineva, așa cum fusese cu poporul ales. Profetul Isaia nu face decât

Spre deosebire de alte personalități iudaice, se cuvine sublinierea că în cazul Domnului ne putem referi la nume care I s-au dat de către profetii sau aghiografii biblici înainte întrupării și nume pe care I le-au dat Sfinții Evangheliști. De fapt, numele Mântuitorului, dacă avem în vedere misiunea pe care o va derula, se întâlnește aproape în toate cărțile Sfintei Scripturi, iar acestea arată lucrarea, iar nu ființa lui Hristos. Sfințele Evanghelii îl numesc pe Mântuitorul nostru „Iisus Hristos”, după cum este mărturisit și în Simbolul de Credință când zice: „*Cred și întru Unul Domn Iisus Hristos*”. Numele Iisus vine din ebraicul: *iaşa* și substantivul *ieşuah* - salvare, mântuire sau „*Dumnezeu mântuiește*”. Al doilea nume, Hristos, este traducerea în greacă a cuvântului aramaic *meşiah* și a cuvântului ebraic *Masiah* (Unsul, Mesia). Așadar, Iisus era numele personal al Domnului, iar Hristos arată titlul sau funcția, calitatea de uns.

Iisus a fost vestit părinților Săi trupești că va fi purtătorul unui astfel de nume. Este vorba despre vestirea pe care o face un înger care i s-a arătat dreptului Iosif în vis și i-a zis: „*Iosife, fiul lui David (...) Maria va naște un fiu și îi vei pune numele Iisus, pentru că El va mântui (va salva, va izbăvi) pe poporul Său de păcatele lui*” (Matei 1:21).

(Continuare în pag.)

manevrele militare, strict secrete, ale regelui și de planurile sale de a-l prinde pe regele lui Israel într-o ambuscadă, planuri mereu dejucate de Elisei, ucenicul Sfântului Ilie. Furios că dă mereu greș, regele a început să-i suspecteze pe generalii săi că ar lucra ca spioni pentru israeliți. Aflând că Elisei îi deconspiră toate planurile, regele a încercat să-l captureze, dar n-a avut nici o șansă. Ba mai mult, cu ajutor divin, Elisei i-a orbit pe soldați, încât întreaga armată siriană a fost condusă chiar în cetatea

să repete și totodată să profetească venirea pe lume a unui prunc, a lui Hristos (Mesia), pe care îl numește Emmanuel ca să sugereze că, grație nașterii aceluia Fiu dintr-o fecioară și în vremea aceluia, Dumnezeu va fi mai mult prezent cu omul și cu poporul Său.

În acord total cu tradiția iudaică, Domnul și Mântuitorul nostru a primit și El un nume care să-l reveleze dacă nu neapărat Persoana, cel puțin să-l identifice misiunea, lucrarea mântuitoare pentru care a venit în lume.

Aniversarea zilei de naștere a personalităților băcăuane

Cu prilejul aniversării zilei de naștere,

Viața băcăuană

urează Domnului

DRAGOȘ BENEĂ

(născut la 18. 12. 1975, la Bacău)

cele mai frumoase gânduri de primăvară, sănătate și fericire în mijlocul familiei și satisfacții de la viață!

Președinte al Consiliului Județean Bacău

La mulți ani!

Cu prilejul aniversării celei de-a 46 - a zi de naștere,

Viața băcăuană

urează Domnului

EUGEN BOGDAN

(născut la 22. 12. 1954, la Bacău)

sănătate la întreaga familie, lumină, fericire și la cât mai multe primăveri!

Director S.C. TREND S.A. Bacău

La mulți ani!

Cu prilejul aniversării huzarilor vârstă de 45 de ani de existență,

Viața băcăuană

urează Domnului

IULIAN DURLAN

(născut la 23. 12. 1967, la Onești)

multă sănătate și bucurie la întreaga familie, precum și realizarea dorințelor pe care și le-a propus!

Primar Comuna Oituz

La mulți ani!

Cu ocazia zilei de naștere,

Viața băcăuană

urează Domnului

COSTICĂ RUSU

(născut la 10. 12. 1967, la Bacău)

sănătate, pace, izbândă și echilibru în viață!

Administrator UNIC GENERAL CONSTRUCTOR Bacău

La mulți ani!

■ **Viorel GHELASĂ,** director general la DIRECȚIA SILVICĂ Bacău

- În anul 2013, obiectivul principal al silvicultorilor băcăuani l-a consti-

Ancheta redacției: Ce a însemnat anul 2013 pentru dumneavoastră?

tuit asigurarea un management core-spunzător gospodăririi patrimoniului silvic încredințat, în contextul binecunoscutelor formule atât de des utilizate de „gestionare durabilă a pădurii”.

Dacă ne referim la indicatorii de performanță ai activității noastre, putem desprinde unele concluzii pozitive, cum ar fi: realizarea cifrei de afaceri în procent de 126%, a lucrărilor de regenerare a pădurilor de 102% (programat împăduriri 830 ha, realizat 847 ha), a executării lucrărilor de îngrijire a arboretelor tinere în procent de 102% (program 6510 ha, realizat 6640 ha), a punerii în valoare a masei lemnoase în procent de 110% (program 590 mii mc, realizat 649 mii mc), concentrându-ne activitatea pe punerea în circuit cu prioritate a lemnului uscat pentru asigurarea unei stări fitosanitare corespunderă a pădurii.

Pe lângă efortul de monitorizare permanentă a indicatorilor tehnici și financiari în anul 2013 am pus accent deosebit pe coordonarea, îndrumarea și verificarea permanentă a lucrărilor silvice, urmărind în permanență îmbunătățirea laturii calitative.

De altfel, activitatea noastră are în centrul său promovarea unei silviculturi sustenabile, punându-se accent deosebit pe ideile de continuitate și de dezvoltare durabilă, asigurându-se, în acest mod, și solidaritatea cu generațiile viitoare.

■ **Gheorghe BĂLĂU,** manager general la S.C. ATLAS S.A. Bacău

- Un an cu bune și cu mai puțin bune, dar cu speranța că vom avansa spre mai bine. Cine și-a pierdut încrederea în viitor înseamnă că a trăit

degeaba până în prezent.

Doamne, ajută-i pe români!
La Mulți Ani!

■ **Dumitru G. LECCA,** antrenor emerit, președinte al Asociației Culturale „FAMILIA LECCA”, Radomirești - Letea Veche

- Anul 2013 a însemnat în primul rând un an în plus, ceea ce, la vârsta mea, contează. Apoi prilejul de a mai adăuga câte ceva la restaurarea conacului strămoșilor mei de la Radomirești, onoarea de a participa la o serie de activități culturale dedicate familiei mele, la Bacău și București. Și, nu în ultimul rând, bucuria de a vedea, alături de soția mea dragă, reușitele fiilor mei și încă un an în traista nepoților.

Gheorghe Bălău

Vasile Niță

Dumitru Lecca

Viorel Ghelasă

Mihai Deju

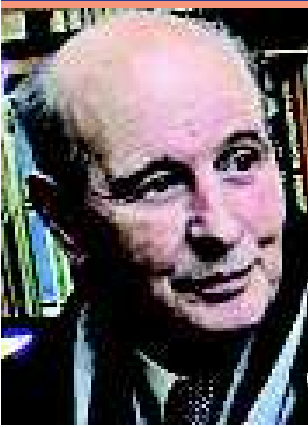
Crăciun Fericit! La Mulți Ani 2014!

Premiile de Excelență - 2013 ale Fundației „Georgeta și Mircea Cancicov” pentru Sprijinitorii Culturii

Ion Lupu

Dr. Nicolae Apetroaie

Iuliana Zeina

Mircea-Nicolae Rusu

Neculai Lupu

• **Vasile NIȚĂ** - adm. al S.C. Tricotex S.R.L. Măgura

Un om cu o inteligență și personalitate aparte, dotat cu o rară vocație a bunului simț, care preferă anonimatul în ceea ce privește faptele sale bune și deosebite. Ferindu-se de cei ce intră cu bocancii în economia de piață, Vasile Niță reușește să fie o persoană originală și plină de solitudine față de semenii lui.

• **P.S. Ioachim BĂCĂUANUL**, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului, imnograf, erudit liturgist și protopsalt, muzician, apreciat ca „cel mai important imnograf al sfinților români”, în contextual canonizărilor de după 1989, a alcătuit *Slujba Sfântului Mucenic Emilian de la Durostorum* (Ed. „Filocalia” Roman, 2007) și a adaptat textul Sfintei Liturghii

a Sfântului Ioan Gură de Aur în limba franceză, pe melodiile tradiționale ale muzicii bizantine românești; prezent în Dezvăluiri (vol. 3, Ed. Fundației Culturale Cancicov, al personalităților contemporane), activitate misionar-filantropică și pentru implicarea în desfășurarea manifestărilor cultural-religioase.

• **Adrian AVRAM** - vicepreședinte al Federației Sindicatelor Gaz România, - președinte al Sindicatului Liber Distrigaz RA Distribuție Tg. Mureș.

Prezent în *Dezvăluiri* (vol. 2 - 3) și în *Personalități la ora Destăinuiriilor* (vol. 1), *Adrian Avram* este un om circumspect, atent la tot ceea ce se întâmplă în societate, luptător pe baricadele dreptului salariaților, gata oricând să ia poziție împotriva dezinformării și minciunii.

• **Viorel GHELASĂ** - director general al Direcției Silvice Bacău, fost ministru secretar de stat. A sprijinit realizarea a 12 ediții ale „*Taberei de creație literar-artistică și științifice Pralea*” de la fosta cabană a lui Ceaușescu. Un excelent profesionist, înzestrat cu o cultură temeinică în domeniul silviculturii, *Viorel-Gheorghe Ghelasă* este omul deciziilor luate în cunoștință de cauză.

• **Gheorghe BĂLĂU** - manager general al S.C. Atlas S.A. Bacău, diplomă aniversară și de merit pentru **sprijinirea culturii băcăuane**. Prezent în *Dezvăluiri*, vol. 2 - 3 și în vol. 1 *Personalități la ora Destăinuiriilor*, *Gheorghe Bălău* este un expert-contabil dintr-o bucată, școlit la două economii de piață: cea comunistă și cea capitalistă, unul dintre puținii supraviețuitori ai loviturilor pe care statul le dă întreprinderilor mici și mijlocii.

• **Nelu HORDILĂ** - adm. al S.C. Condrom S.A. Bacău. Este omul care, în viață, a învățat să țină dreapta socoteală, reușind să răzbată cu eforturi considerabile prin paradoxul și hățiturile economiei de piață. Om cu noblețe sufletească, *Nelu Hordilă* a răspuns la necesitățile de sprijinire a activităților culturale ale Fundației. Prezent în volumul 3 al *Dezvăluriilor* cu personalitățile contemporane

• **Mihai DEJU** - șef de promoție și la liceu și la

facultate, este luptător pe două tărâmurii: al învățământului - unde este șeful Catedrei de Contabilitate și Finanțe a Facultății de Științe Economice din cadrul Univ. „V. Alecsandri” - și al economiei de piață - unde este președinte al S.C. Comat S.A., vicepreședinte al Asociației Distribuitorilor de Metal din România - EUROMETAL și președintele Patronatului Comercianților PROCOM din Bacău. Prezent în *Dezvăluiri*, vol. 2 - 3 și în *Personalități la ora destăinuiriilor*, vol. 1, unde semnaleză o serie de probleme grave ce stau în fața societății în care trăim.

• **Dumitru G. LECCA** - antrenor emerit, președintele Asociației Culturale „Familia Lecca”, Radomirești, urmaș al boierilor Lecca - al căror nume l-a purtat comuna Ungureni și o stradă din Bacău -, familie care, prin slujirea neamului românesc încă de pe vremea lui Mihai Viteazul, a făcut istorie în județul Bacău și în țară. Prezent în *Personalități contemporane la ora destăinuiriilor*, vol. 2, aflat în curs de apariție.

Asociația Culturală „FAMILIA LECCA” a înmănat, prin președintele ei, Dumitru G. Lecca, **Premiul pentru Promovarea Culturii** folkistului **Florin Țuțuianu** - redactor la **Radio „Prodiaspora”** - o voce autentică și originală, unul dintre pilonii de susținere a activității Avangardei XXII. Acest premiu va fi acordat la fiecare viitoare ediție a **Crăciunului Scriitorilor și Artiștilor Băcăuani**

Mircea MERTICARIU

S. C. TRICOTEX S.R.L. MĂGURA

Sfintele Sărbători să aducă tuturor băcăuanilor lumină și bucurie în suflet, sănătate și putere de muncă, împliniri și realizări.

Crăciun Fericit! La Mulți Ani!

Vasile Niță
Administrator

Doru Ciucescu

Florin Țuțuianu

Theodor-George Calcan

Tincuța-Horonceanu Bernevic

Cecilia Moldovan

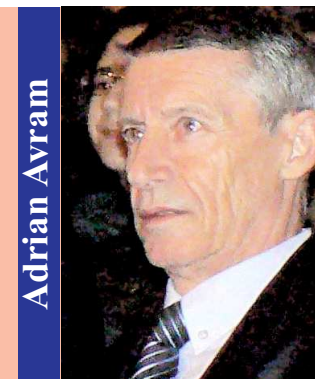
Ștefan Țibuliac

Gabriel Stan

Emil Vamanu

Adrian Avram

Nelu Hordilă

Anton Achitei

Crăciun Fericit! La Mulți Ani 2014!

Loredana Ghelasă

Crăciunul Scriitorilor și Artiștilor la Avangarda XXII

(Urmare din pag. 12)

Părintele **Iulian Mușat** (parohul Bisericii „Bunavestire” din Bacău) a deschis spectacolul dedicat Sărbătorilor. **Ștefana Radu**, elevă în clasa a X - a la C. N. „Gheorghe Vrânceanu”, a cântat două colinde fără acompaniament instrumental. Un moment folcloric veritabil și de înaltă ținută artistică a fost prezentat de **Ansamblul vocal-instrumental „Privighetorile Zeletinului”** din Podul Turcului, sub bagheta profesorului **Nicolae Popa**. Elevii Colegiului Național de Arte „George Apostu”, reuniți în cadrul **Corului „Armonia”**, instruiți de vestitul maestru în caracter și talent profesor **Gheoghe Gozar**, au alternat repertoriul de colinde național cu cel internațional. Următorul moment a fost realizat de **Ansamblul Folcloric „Florile din Cucuieți”**, comuna Solonț, instruiți de părintele **Irinel Cernat**. Spectatorii s-au bucurat de colinde, dansuri și cântece tradiționale românești, dar și de **Plugușor**, dansul **Caprei** și al **Călușarilor** realizate cu un profesionalism autentic de către **Ansamblul Folcloric „Plaiuri Băcăuane”** condus de instructorul-coregraf, profesor **Robert Costrovanu**.

Au întregit spectacolul artiști de notorietate precum **Anton Achitei**, pr. **Iulian Mușat**,

Florin Țutuianu, folkistul Avangardei XXII, **Iuliana Zeina**, iar, la final, **Corala „Episcop Melchidesec Ștefănescu”** a Protoieriei Bacău, dirijată de preotul **Andrei Antal**, prezentat pe scenă de preotul **Vasile Lucaei**.

Unul dintre momentele cele mai așteptate de public a fost decernarea **Premiilor de Excelență - 2013** ale **Fundației Culturale „Georgeta și Mircea Cancicov”** pentru **Sprijinitorii Culturii Băcăuane**, precum și **Premiul Asociației „Familia Lecca”** pentru **Promovarea Culturii**.

În ultima parte a întâlnirii, în cadrul unei agape creștine, părinții **Cornel Paiu** și **Vasile Busuioc** au oficiat un **Te Deum** în memoria **Eroilor Neamului**, precum și a patronilor spirituali ai **Fundației „Georgeta Mircea Cancicov”**, dar și a scriitorilor și artiștilor „Avangardei” trecuți la cele veșnice: **Ioan-Petru Viziteu, Ion Ghelu-Destelnica, Vasile Sporici, Octavian Voicu, Anton Ciobanu, Aurora Barcaru, Eugen Budău, Marin Cosmescu-Delasabar, Viorica Cocioiu, Ioan Iftimie, Dinu Apetrei, Florin Crăciunescu, Daniela Olariu, Paul Țarălungă, Alexandru Ungureanu, Elena Baci, Gelu Măgureanu**.

(Continuare în pag. 9)

Sindicatul Liber Distrigaz RA Tg. Mureș, Distribuție Bacău

Sfintele Sărbători de Iarnă să vă aducă sănătate, mulțumire sufletească și izbândă în toate faptele bune pe care vi le-ați propus!

La Mulți Ani - 2014!

Președinte: ADRIAN AVRAM

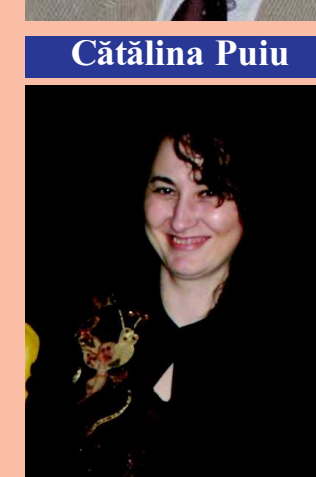
Pr. Cornel Paiu

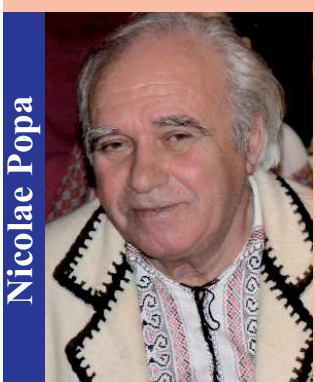
Ela Nepețelu

Vasile-George Puiu

Cătălina Puiu

Nicolae Popa

Maria Zalatu

Daniel Nicolescu

Paulina Botezatu

Rodica Șerbănescu

Obiceiuri și datini băcăuane la granița dintre ani

(Urmare din pag. 4)

Cetele de urși venite la Bacău pentru parada obiceiurilor de iarnă, care se ținea cu 2-3 zile înainte de Anul Nou, prezentau spectacole dintre cele autentice. Aceste cete de urși, îmbrăcați în blăni de urs special pregătite pentru Bacău, numărau câte trei generații diferite: urși ajunși la maturitate, urși tineri și puindri.

În preajma Anului Nou, ei coboară parcă din lumea lor ancestrală, conferind astfel obiceiurilor de iarnă o notă de autenticitate și de specific moldovenesc. Cine ar putea bănuși că de la ursul viu, adevărat, purtat prin sate de către ursari, pentru a-l juca și a face la cei bolnavi de șale călcături lombare, s-a ajuns la spectacole de mare anvergură cu 18 urși jucați de 6 ursari?

Facem precizarea că la noi, obiceiul umblatului cu ursul adevărat își are originea în epoca medievală, practicându-se până la mijlocul secolului al XX-lea. Țigani ursari creșteau urși de când erau pui, îi așeza cu etichete pe o tablă fierbinte, învățându-i să joace în ritmul tobei. Când urșii ajungeau la maturitate, ursarii plăteau o taxă la Cămara Domnească pentru care căpăta un document de liberă circulație în toate satele țării Moldovei. Mărturisesc faptul că în copilărie m-am întâlnit cu o asemenea ceată de ursari cu urși adevărați pe șoseaua dintre Căbești și Bârlad. Am intrat în panică, am dat vitele pe ogorul cu porumb, iar ursarii m-au sfătuit să nu mă sperii. De aici și până la spectacolul cu blănuri de urs nu a mai fost decât un pas, după cum vă puteți da și dumneavoastră seama.

Irozii și Urșii. Un aspect cu totul aparte îl prezintă unirea cetei de Urs cu cea de Irozi. În această situație, Irozii nu se prezintă sub forma de teatru popular, ci un grup de mai multe persoane de genul masculin, travestiți în persoane feminine și îmbrăcați cu fuste colorate, cu coifuri pe cap, cu săbii și țigăne. Ei amintesc de momentul istoric în care Irod, regele Iudeei a pus pe ostașii romani să taie cu săbiile lor pe pruncii de curând născuți, crezând că astfel îl va ucide și pe Pruncul Iisus.

În perioada celor 50 de ani de comunism, teatrul popular Irozii a fost interzis de către autoritățile vremii, deoarece avea conținut religios, incompatibil cu morală marxist-leninistă. În aceste condiții, dărmăneștii au contopit cetele de Urși cu cele de Irozi și, în aceste condiții li s-a dat autorizație de la Sfatul Popular să umble de Anul Nou pe la casele gospodarilor.

Spectacolul cu *Urșii și Irozii* de la Dărmănești era deschis de Irozi care, după ce făceau mai multe rotiri în cerc, în zgomotele ritmice ale tobelor și ale țigănelor, lăsa locul spectacolului Urșilor.

Prezent în repertoriul obiceiurilor de iarnă, *Caii, Căiuții, Cășorii* reprezintă un obicei organizat de către tineri care execută mișcări saltărete, imitând pasul, trapul și galopul, sugerate magistral la comanda căpitanului. Pe Valea Siretului, la Orbeni, Drăgușani, Prava această formație se compunea din: doi cai, doi turci și o fată, interpretată de un bărbat în travesti. Ceata era însoțită de muzi-

canti care interpretau cunoscutele melodii: *Judocuța, Sârba Cailor, Cioful, Iepurașul* etc.

La Școala Cailor din Orbeni, „profesor” a fost multă vreme Gheorghe Paiu. Cu ocazia șezătorilor de iarnă el învăța pe tineri să joace caii pe muzică din fluiet. Când în satul Orbeni se făceau două cete diferite de *Cai*, organizatorii trebuia să aibă mare grijă ca aceștia să nu se încaiere, că altfel, se termina cu bătaie mare între ei. Costumația *Cailor* de la Orbeni era cu totul aparte, purtând bete colorate la gât și la cap, fusta calului de 2 m. de pânză, iar trupul dintr-o covată spartă la mijloc, unde intra trupul dansatorului. Cu toate cele adăugate, costumul de *Cal* bine împodobit ajungea să cântărească până la 20 kg.

Redăm în continuare un fragment din strigăturile la *Cal* în satul Bărtăluși-Mocani din Colinele Tutovei: „*Târ, târ, târ na măi căluț / Târ, târ, târ na măi murguț! / Te-am adus de la Bacău / Călăre pe-un ciocălău. / Foaie verde foi de fag / Joacă calul legănat / Ca la noi ca la Mocani.*”

Jocul *Capra* este foarte răspândit în toate zonele etnografice ale județului Bacău, având o mare diversitate de manifestare care constă în numărul persoanelor care alcătuiesc ceata, modul în care executa jocul: *Capra în picioare, Capra pe brânci, Capra în prăjină*. Du-

pă felul cum aceasta executa jocul, se cunoaște *Capra pe strigături* (Haine-neaua) de la Valea Seacă-Sascut, *Capra* fără text de la Burdusaci, care juca numai după muzică.

Confectionată din țesături, capra pe brânci are poziție patrupedă în satul Răchitoasa, de unde au fost culese strigăturile în anul 1965. Personajele de la această *Capră* sunt îmbrăcate cu cojoace, pantaloni vechi, peste care trec curele cu câte 5-6 clopote. Au măști obrăzare cu bărbi de cânepă. De căciulile întoarse pe dos sunt legate bășici de port în care zornăie boabe de porumb. Muzicantul care însoțește capra pe brânci cântă la fluiet sau la acordeon. Strigăturile după care se desfășoară jocul la o astfel de *Capră* sunt:

„*Huța, ța, pe deal în sus! / Că de-acolo te-am adus, / Cu cercei și cu mărgele, / C-așa-i place mândrei mele! // Asta-i capra Răchitoasa, / Joacă bine-ambicioasă. / Asta-i capra din Popești, / Când o vezi te prăpădești. // Huța, ța, la Săhodor, / Să-ți dau paie de mohor! / Asta-i capra din Gunoaia / Îți dă lapte cu tigiăia.*”

De-a lungul timpului, două obiceiuri s-au contopit, *Capra* și *Cerbul*, luând

naștere unul nou,

Cerbul cu Capre, în satul Godinești din zona Colinele Tutovei. Aici avem de-a face cu un sincretism cultural manifestat în tradiția populară, un rol important având în regizarea lui profesorul **Samson-Tăranu Vasile**. Prezența cerbului alături de capre și iezi constituie un spectacol folcloric inedit. Apariția ursului care amenință turma formată din cerb, capre și iezi crează momente de dramatism în desfășurarea acestui obicei de la Godinești, comuna Vultureni, după cum rezultă din versurile ce urmează:

„*Na, na, na cerbane, na / Uite ursu-n urma ta / Și mă tem că te-o mânca / Caprele ți-o-mprăștia.*”

În satele fostei comune Căbești din Colinele Tutovei, cel mai important obicei de Anul Nou este *Plugul cel Mare*. Acesta are în componență un număr de 15 personaje: arnăut, turc, fată, babă, moșneag, jidan, jidoacă, țigan, țigancă, băiat de țigan, fată de țigancă, bulibașa, țiganca bulibașei și 2-3 lăutari. Obiceiul are reprezentate etniile Moldovei epocii medievale, iar turcul și arnăutul fiind străinii care supravegheau administrativ țara până la nivelul ținuturilor existente atunci.

Toate aceste personaje apar costumate ca atare, ușor exagerat, fiecare pre-

zentând rolul său din viața socială, economică, comercială de zi cu zi pe atunci. Textul vorbit apare doar sporadic la unele dintre personaje. Jidanul și jidoaca, costumați în haine specifice acestor etnii, gheboși, purtând obrăzare pe față, cu giobeniuri, cu coșuri de papură, strigau în continuu: *Ioi, Ioi, la Palestina!*

Moșneagul, întruchipând un bătrân crescător de oi, îmbrăcat în cojoc întors pe dos, căciulă de blană întoarsă pe dos, tălângi, clopotei, pune băta jos și sărind peste ea spune:

„*Bună-i brânza din burduf / Buf, ciobane, buf! / Dar mai bună-i din găleată / Buf, ciobane, buf! / C-au mâncat-o căinii toată / Buf, ciobane, buf!*”

După ce fiecare dintre personaje și-a făcut numărul, se încinge o horă la care participă arnăutul, turcul, fata din plug, fata gazdei și ceilalți din jur. După ce au fost răsplătiți pentru jocul lor, tot *Plugul cel Mare* o apucă pe uliță, sunând din clopote și tălângi și strigând: „*Ho, leo, leo! Ho, leo, leo!*” Arnăutul și turcul, în costumele lor militare de epocă, fluietău din țigăne la poarta următoarei case și întreba dacă primesc *Plugul cel Mare*. Spectacolul se desfășoară cu multe glume și voie bună, făcând fel de fel de năzbâtii. În ziua de Anul Nou, la amiază, la hora satului, are loc dezbrăcătul *Plugului cel Mare*, cu care ocazie, pe lângă jocurile locale, se dă foc la măștile purtate pentru ca să ardă odată cu ele și necazurile anului ce a trecut.

Teatrul popular haiduceesc reprezintă

Ceata Ursului de la Asău

un capitol aparte în cadrul obiceiurilor și datinilor de iarnă, fiind omniprezent în societatea tradițională din mediul rural. Înfișat alegoric sub chip de mireasă sau de copil, Anul Nou ne apare ca un personaj gingaș și plăpând. Alături de el se află Anul Vechi, un personaj bătrân, întruchipând timpul care s-a scurs. Cele două personaje sunt prezentate într-un viu dialog în spectacolul cu temă haiducească, *Jienii, Haiducii din Carpați și Banda lui Bujor* care se desfășoară sub forma teatrului folcloric în satele de vechi tradiție de pe văile Trotușului, Tazlăului Mare și Sărat, Siretului și în Colinele Tutovei.

În amintirea haiducilor de altădată, personajele din teatrul haiduceesc îmbracă de fiecare dată, la granița dintre ani costumația de haiduci, învăț textul pe care îl prezintă în timpul jocului scenic ce se petrece în aer liber, în cadrul natural de iarnă din ogrăzile sătenilor. Alături de haiducii grupați în jurul căpitanului lor, Iancu Jianu sau ștefan Bujor apar și celelalte personaje costumate după moda timpului istoric pe care îl reprezintă: turcul, arnăutul, vânătorul, poterașul, Anul Vechi, Anul Nou, iubita căpitanului de haiduci, mama acestuia etc.

Varianta haiducească *Banda lui Bujor* are la bază întâmplarea adevărată pe Valea Trotușului. Pe la începutul secolului al XIX-lea, haiducul ștefan Bujor a fost prins în unul din satele troțușene, se pare că la Preluci-Asău, judecat pentru faptele sale și spânzurat din ordinul boierului moldovean Constantin Balș.

Haiducia, în epoca medievală și cea modernă era o formă de luptă a celor nedreptățiți de autoritățile vremii, care plecau în codru unde practicau războiul imediat și răfuiala cu cei care i-au neîndreptătit pe cei săraci. Din varianta de teatru haiduceesc *Banda lui Bujor* se desprinde ideea continuării luptei până la nimicirea celor vinovați:

„*Ah, Codrene, fiul meu / În mormânt mă duc de viu, / Iar tu-n urmă să rămâi / Și haiducii să-i aduni / Și să lupți, să lupți mereu / Precum am luptat și eu, / Iar tu dacă vei cădea / Altul în grabă te va urma / Și numai așa băieți / Vom scăpa țara de hoți.*”

Înceiem această originară piesă de teatru haiduceesc *Banda lui Bujor*, culeasă din satul Apa-Asău, comuna Asău, județul Bacău, în anul 1964 de la Bobeică Ștefan Simion, miner pensionar care avea la acea dată vârsta de 62 de ani:

Întreaga ceată de haiduci cântă:
„*Anul Nou cu bucurie, / Anul Nou ce l-ați dorit, / Vine astăzi să-mplinească / Visul vostru fericit! / Azi sunteți la voi acasă, / Aveți o patrie și-un nume! // Ridică-ți fruntea cu mândrie, / Jucăm hora mai cu foc, / România să trăiască, / Hai române, hai la Joc!*”

În încheiere, cu ocazia Anului Nou 2014, urăm tuturor colaboratorilor care și-au adus contribuția la realizarea acestei publicații de cultură, precum și cititorilor ei, tradiționalul

La Mulți Ani!

Crăciunul Scriitorilor și Artiștilor la Avangarda XXII

(Urmare din pag. 9)

Tot acum, etnologul prof. dr. **Dorinel Ichim** a vorbit despre „**Crăciunul ca Lumină a bucuriei Nașterii Domnului**”, despre obiceiurile și tradițiile creștine întâlnite în zona Bacăului, unele dintre ele cu adevărat unice.

Evenimentul organizat de Fundația „Georgeta și Mircea Cancicov” s-a bucurat de participarea oamenilor de cultură reprezentativi ai Bacăului. Dar nu au lipsit nici preoții și călugării de la cele mai importante centre spirituale din zona Moldovei: Onești, Roman, Agapia și Tisa Silvestri.

În loc de concluzie: într-o societate dezbinată, secularizată, aflată într-o criză morală și de identitate fără precedent, scriitorii și artiștii simt și ei nevoia să strângă rândurile în jurul unei idei, al unui parapet sau al unui paratrăsnet...

Iată de ce manifestarea a depășit cadrul unei simple întâlniri culturale. Sub auspiciul Sărbătoririi Cră-

ciunului și a Sfântului Vasile cel Mare (Anul Nou - 2014), ea a reunit, sub acoperișul aceluiași interese, pe artiștii băcăuani (scriitori, pictori, actori, soliști vocali și instrumentiști etc., oameni de cultură și de știință, intelectuali etc.), să cinstească memoria confrăților dispăruți, să-i promoveze pe cei care debutează, dar și pe cei care au ceva de dat din harul primit de la Dumnezeu.

Așadar, Fundația Cancicov a reușit, în două decenii de existență - pe care le va împlini peste două luni -, să-i strângă în jurul ei pe cei mai de seamă scriitori, artiști, oameni de cultură și de știință, intelectuali ai acestor meleaguri prin manifestări majore și ziditoare de suflet și neam.

Cum era de așteptat, Corala Protoierei, alcătuită din preoți, a încheiat spectacolul cu colinda „**O, ce veste minunată**”, pe care a cântat-o împreună cu sala ridicată în picioare.

La Mulți Ani!

* Parteneri media:

- TVR Iași
- Radio România Cultural
- Radio-TV „Trinitas”
- Euro TV Bacău
- „Viata băcăuană”
- Ziarul de gardă - ediția de Bacău.

„Emanuil - cu noi este Dumnezeu”

(Urmare din pag. 5)

Sfântul Evanghelist Luca ne informează că și Sfintei Fecioare i se poruncește, de asemenea, să pună numele Fiului Său Iisus, fiindcă zice: „*Iată, vei zămisli și vei naște fiu, căruia îi vei pune numele Iisus. El va fi mare și va fi chemat Fiul Celui Preaînalt*” (cap. 1:31). După cum se vede, misiunea este întrevăzută mai înainte de a se naște, ca și în cazul profeților Moise (Ieșirea 2, 10), Ieremia (cap. 1:5), iar numele, în cazul lui Iisus, este legat direct de misiune. Așadar numele sau titlul de Mesia, sau Hristos în greaca cărților Noului Testament, aduna în sine toate speranțele și făgăduințele profetice ale Vechiului Testament.

Chiar dacă a evitat, în anumite ocazii, să spună deschis că El este Mesia, totuși, Iisus a mărturisit totdeauna că are autoritatea lui Dumnezeu. Întrebat de către autoritățile din Ierusalim: „*Dacă tu ești Hristosul, spune-o nouă în față. Iisus le-a răspuns: V-am spus și nu credeți. Lucrurile pe care le fac în numele Tatălui Meu, acestea mărturisesc despre Mine*” (Ioan 10:24-25). El a lăsat ca cei care ascultau cuvintele Sale și vedeau faptele Sale să se convingă în mod liber. Întrebat de către ucenicii tri-

miși de Ioan Botezătorul: „*tu ești Cel ce trebuie să vină sau să așteptăm pe altul?*”, Iisus a răspuns: „*Mergeți și spuneți lui Ioan cele ce auziți și vedeți: orbii își capătă vederea și șchiopii umblă, leproșii se curățesc și surzii aud, morții învie și săracilor li se binevestește*” (Matei 11:4-5). Prin urmare, toate faptele și minunile lui Iisus îndreptăteau această convingere. El are autoritatea de a învăța (Luca 4:32), de a ierta păca-

pra Legii (Luca 6: 5) și asupra morții (Luca 7:14). El este Mesia!

Mesianismul lui Iisus face parte din mărturisirea de credință a Bisericii primare: „*Cine este mincinosul, dacă nu cel ce tăgăduiește că Iisus este Hristosul?*” (Ioan 2:22). Sfântul Chiril al Ierusalimului (Â386) consideră că greșeau iudeilor din vremea Mântuitorului constă tocmai în faptul că, deși recunoșteau că El este Iisus, nu admiteau că

me: numele lui propriu, Iisus (Matei 1:21,25; Luca 1:31), „*Cel care vindecă*”, traducând cuvântul ebraic Ioshua, care înseamnă „*Domnul este mântuirea*”, sau „*Mântuitorul*” (Isaia 62:11); și Hristos - traducerea greacă a ebraicului Messiah, care înseamnă „*Unsul*”, titlu ce se referă la slujirea de preot a lui Iisus. În Vechiul Testament, regii lui Israel și arhierii erau supuși ritualului ungerii cu untdelemn sfințit atunci când primeau funcțiile respective și, de aceea, se numeau „*unșii Domnului*” (Zah. 4:14). Într-un sens mai general, „*Mesia-Unsul*” este Cel căruia Dumnezeu I-a încredințat misiunea de a elibera poporul ales și pe Care evreii îl așteptau la sfârșitul timpului. Sfântul Chiril al Ierusalimului spune că, în multe privințe Ioshua lui Navi a fost tipul profetic al lui Iisus Hristos (Cateheza X, 11). În mărturisirea Sa din Cezareea, Simon Petru îl recunoaște pe Mesia-Hristos în Ioshua-Iisus din Nazaret: „*Tu ești Hristosul, Fiul lui Dumnezeu Celui viu*” (Matei 16:16). Iisus însuși Se identifică cu „*Unsul Domnului - Mesia, pe Care Duhul Domnului L-a uns să propovăduiască mântuirea* (Luca 4:18; Fapte 4:26-27).

Așadar, Cel ce Se naște în Betleem este cu adevărat Mântuitorul lumii.

tele (Luca 5:24), de a stăpâni forțele naturii (Luca 8:25), de a scoate duhurile rele (Luca 4:36). El deține puterea asu-

Acest Iisus este Hristos - Mesia (Cateheza X,14).

Așadar, Iisus este numit cu două nu-

Iuliana Zeina și formația „Relax” au lansat un nou disc

la eveniment au participat solista Ileana Șipoteanu și compozitorii Dumitru Lupu și Marcel Iorga

Iuliana Zeina (născută Pinte, la Tg. Neamț) este o artistă ce interpretează genuri variate de muzică: ușoară internațională și românească, de petrecere, populară, muzică orientală. Studiul în acest domeniu l-a început devreme, la Școala Populară de Artă din Bacău, secția muzică ușoară (prof. **Doina Gliga**) și secția canto clasic și muzică variată (prof. **Viorel Ciurdea**).

La vârsta de 15 ani, participă la Festivalul de la Mamaia și are prilejul de a-i avea ca îndrumători pe **Dumitru Lupu** și pe interpreta **Viorela Filip**.

În 1990-1992, urmează cursurile de tehnică vocală la Clasa de pregătire canto (prof. **Ioan Pop**) din București. În 1992 este studentă a Universității „Hyperion”, Facultatea de Film, Teatru, Tv, specializarea „Music-Hall”. În perioada studenției prestează activități artistice la Cazinoul din Constanța, alături de Formația „Cameleon”.

După căsătoria cu un cetățean libanez, se stabilește în Beirut pentru 8 ani, în care timp participă la Festivalul Internațional de Muzică din Liban, unde obține **Medalia de aur** cu melodia *The power of Love*, din repertoriul artistei

Jennifer Rush, apoi participă la spectacole și emisiuni Tv (TL Liban), cunoscuta emisiune „Pele-Mele”. Artista întrerupe activitatea muzicală pentru un timp, aceasta fiind reluată după decesul sotului, când începe colaborarea cu **Joe Sibli**, muzician și compozitor libanez. După căsătoria cu un cetățean omanez renunță din nou la muzică. Apoi se întoarce în țară și reia activitatea muzicală. În iunie 2009 este licențiată a Facultății de Jurnalism și Științele Comunicării.

La inițiativa lui **Dumitru Lupu**, în 2010 lansează, la Hotelul „Palm Beach” din Mamaia, primul album muzical, cu 10 piese, intitulat „ZEINA”. Evenimentul cultural româno-libanez a fost organizat cu sprijinul Consului Onorific al Libanului la Constanța, Charbel Maroun. La finalul evenimentului, solista a interpretat două îndrăgite melodii libaneze: „Habaytak bel sayf” și „Nassam alayna el hawa” din repertoriul faimoasei Fairuz.

Apariții OTV, recital la TVRM.

În prezent, interpretează genuri variate de muzică pentru diverse evenimente: spectacole, petreceri, TV etc.

Carmen ALDEA-VLAD

Duminică, 10 noiembrie a.c., la Pensiunea „Perla” din Bacău, solista **Iuliana Zeina** și formația sa „Relax”, alcătuită din **Ciprian Tănăsă** - orgă și **Ovidiu Ailincăi** - saxofon a lansat un nou disc de muzică populară intitulat „*Azi e mare sărbătoare*”.

Evenimentul a beneficiat de participarea unor nume sonore din lumea creației muzicale, precum compozitorul, muzicologul și dirijorul constănțean **Dumitru Lupu** (universitar, doctor în muzică, dirijor), mult îndrăgita solistă de muzică ușoară **Ileana Șipoteanu**, compozitorul și muzicologul din Vaslui **Marcel Iorga**, cel ce semnează muzica și textul pieselor din albumul lansat, **Carmen Aldea-Vlad** - poet și textier, **Magda**

Carp - corospondent la radio Nadlak.

Carmen Aldea-Vlad a făcut o prezentare elogioasă protagoniștilor serii (**Iuliana Zeina** și **Formația „Relax”**), amintind, printre altele, de calitățile de luptătoare ale Iulianei pe tărâmul muzicii, atât în Liban - unde a trăit o vreme, cât și în țară.

Dintre oaspeții băcăuani participanți îi amintim pe **Ana** și **Florin Achitei**, general de brigadă **Mihai Simionescu**, pr. **Dumitru Bondalici** cu soția **Elena**, dirijorul **Dumitru Tiuc**, **Pinte Magdalena**, **Madlena Golită** - de la Jandarmerie și Poliție, **Gheorghita Golită**, comisar de poliție, **Nelu** și **Liliana Cristiaru**, **Grigore Luță** ș.a. (V. M.)

(Urmare din pag. 2)

La deschiderea evenimentului, **Laurențiu-Dan Leoreanu**, primarul municipiului Roman, a ținut să afirme: „Mă bucur că am putut să sprijin această activitate, pentru că astfel de activități aduc înălțare spirituală și, acolo unde există mai multă cultură, mai multă educație, mai multă civilizație, înseamnă concordie și un umanism ridicat, o pace a sufletului și a comunității”.

Apoi, a înmănat o diplomă de excelență P.S. Dr. **Ioachim Băcăuanul**, în semn de prețuire și admirație pentru activitatea de excepție depusă în promovarea culturii și spiritualității românești, din partea Primăriei, Societății Culturale „Clepsidra” din Roman și Fundației Culturale „Georgeta și Mircea Cancicov” din Bacău.

Prin conferința „Trinitatea tridimensională pe Tabor”, P. S. Dr. **Ioachim Băcăuanul** a oferit asistenței o meditație teologică de nivel academic. Discurs elaborat, complex, arborescent! Cu acest prilej, a avut ocazia de a sublinia rolul bisericii în viața românilor și încrederea de care se bucură această instituție fundamentală în rândul populației. „Instituțiile emblematice pentru neamul românesc și

pentru orice popor rămân Școala și Biserica, alături de Armată. La poporul român școala și biserica s-au îngemănat și au aceeași sorginte. Școala este prelungirea pridvorului bisericii și de aceea nu pot fi separate, pentru că ar însemna separarea mamei de copilul ei.”

Conferința a fost urmată de lansarea volumului **Tabor - liturghisire** de preot **Cornel Paiu**, recent apărut la Editura „Zona Publishers” din Iași, carte ce poartă girul a doi universitari ieșeni, **Constantin Dram**, care a semnat **prefața** („Metafora Trupului din urmă” sau continua ascen-

Itinerariile „Avangardei” la Roman

siune a Taborului) și **Tudor Ghideanu**, cu postfața „Lumina Taborului - strălucirea slavei cea-mai-înainte-de-veac” (text hermeneutic în cheie teologică). Scrisă în perioada 2005-2013, cartea însumează peste 400 de poeme ori secvențe lirice și a beneficiat de o prezentare amplă și deosebită. În acest sens, s-au înscris la cuvânt **Lucian Strochi**, **Gheorghe A.M. Ciobanu**, **Emilia Chiriță** și **Paul Gorban**.

O intervenție însemnată au avut-o și scriitorii **Victor Munteanu**, președintele Fundației Culturale „Georgeta și Mircea

Cancicov” și **Daniel Nicolescu**, care au prezentat activitatea fundației băcăuane, a itinerariilor avangardiste ale acesteia, care au ca scop promovarea valorilor culturale și spirituale.

În emoționantul său discurs de final, părintele **Cornel Paiu** a precizat: „Volumul **Tabor - liturghisire** este dedicat mamei mele, **Victoria**, în semn de recunoștință și ca o răsplătă imaterială pentru multele datorii pe care le am față ea, căci ei îi datorez atât de multe”.

Autorul, vizibil emoționat și transmițând emoția sa întregii asistențe, s-a adre-

sat direct mamei sale prezentă la eveniment: „Sărut mâna, mamă! Matale, întâi aș vrea să-ți spun bine ai venit! Matale îți mulțumesc întâi pentru bunătate, răbdare și înțelepciune! Matale aș vrea să-ți povestesc cât mi-e dor de satul copilăriei mele! Matale aș vrea să-ți mulțumesc pentru efortul supraomenesc făcut de a mă susține la școală, după ce ai rămas văduvă pe când finalizam anul IV de seminar. Matale îți datorez șansa de a putea urma studiile teologice universitare. De aceea, volumul acesta îți este dedicat,

pentru că formarea mea ca teolog ție și-o datorez, eforturilor mamei de a mă crește și susține”.

În încheierea discursului său, părintele **Cornel Paiu** a mulțumit tuturor și, în semn de prețuire, a oferit P.S. Dr. **Ioachim** titlul de **Președinte de onoare** al Societății Culturale „Clepsidra” și titlul de **Membru de onoare** scriitorilor **Dumitru Brăneanu**, **Marius Neculai**, **Petre Isachi** și **Paul Gorban**.

Programul artistic al manifestării a fost asigurat de coralele Liceului Teologic Ortodox „Ep. Melchisedec”, „Laudamus” (dirijor, prof. **Ionuț Vâlcu**) și „Melozii Romanului” (dirijor, pr. dr. **Ionuț Amărinii**) și de solistii băcăuani **Florin Tuțuanu** (care prin cântecele sale sensibile a făcut o strânsă legătură cu tema conferinței și volumul de poezie lansat) și **Anton Achitei**, maestru al muzicii populare românești, care în finalul manifestării, a susținut un recital antrenant, în spiritul său energetic și consacrat.

Evenimentul s-a încheiat cu un cocktail și o cină festivă oferite de **S.C. Mihăița Transporter S.R.L.**, **Mery Ferma Mare - Bălușești** și **Restaurantul Kapri**.

(Urmare din pag. 3)

Însă iarăși spun că măsura este în mâna lui Dumnezeu și că modul Lui de măsurare diferă uneori foarte mult de cel pe care îl practică omul.

- Până unde a ajuns antihristul din societatea contemporană? Ce șanse are să dărâme zidirea lui Dumnezeu prin atei aflați la conducerea lumii?

- Sunt multe semne ale manifestărilor lui antihrist și ale slugilor lui, unele foarte periculoase și agresive, însă nu se poate vorbi de niciun fel de dărâmare a Zidirii, deoarece credincios este Mântuitorul Hristos cuvintelor Sale când spune că nici portile iadului nu pot birui Biserica Sa. Și socot că, într-un fel anume, toată lumea constituie Biserica. Lupta este dură, dar necesară pentru a se cerne și separa grâul de neghină.

- Se simte la Mănăstirea „Secu” prezența călăuzitoare a Sfinților Varlaam, Mitropolitul Moldovei, a

În lupta cu lepădarea de sine

Sfântului Cuvios Ioan de la Râșca și Secu, a Episcopului Romanului, a Sfântului Paisie Velicicovski - care au viețuit aici - pentru cei care vin să-L caute pe Dumnezeu?

- Este o mare binecuvântare atât pentru noi, cât și pentru credincioșii care vin să se închine cu evlavie la mănăstirea noastră, unii mărturisind un simțământ deosebit în preajma bisericii și a moaștelor Sfântului Varlaam, mai ales că acesta este ajutătorul celor care se ostenesc cu învățătura: elevi, studenți și, de ce nu, și profesorii care, spre a fi cât mai eficienți, trebuie să se pregătească în permanentă. Dar sunt și unii credincioși care se închină la mormântul Sfântului Ioan și primesc mult ajutor în biruirea necazurilor vieții.

- În ce constă puterea Icoanei Maicii Domnului „Cipriota” din biserica mare a mănăstirii, adusă din

Cipru și oferită de către domnitorul Vasile Lupu, în 1647, ca semn de prețuire față de Mitropolitul Varlaam, credinciosul său sfătuitor?

- Cu adevărat icoana Maicii Domnului „Cipriota” este un mare dar pentru mănăstirea noastră, aceasta fiind una dintre icoanele făcătoare de minuni în fața căreia, rugându-se, mulți călugări, dar și mai mulți credincioși și-au alinat durerile sufletești și, de multe ori, și cele trupești, și au găsit răspunsuri la unele întrebări ale vieții sau au primit puterea de a merge mai departe atunci când unii credeau că nimic nu se mai poate face.

- Ce mesaj aveți acum, Prea Cuvioase Părinte Arhimandrit Vichenție, în pragul vestirii Luminii prin Nașterea Domnului, pentru creștinii din țară și de pretutindeni?

- Acum, în preajma marelui praznic

al Nașterii Mântuitorului, aș dori să pun la inima tuturor creștinilor și, de ce nu, a necreștinilor, să-și închine întreaga viață pentru cultivarea acestei flori - din ce în ce mai rare - dragostea. Pentru că Mântuitorul a primit să ia trup omenesc din Sfânta Fecioară Maria numai din dragoste pentru noi și pentru a noastră mântuire. Și nu pentru că nu ar fi suficientă dragostea Sa, ci pentru a răspunde și noi jerfei Sale și pentru a putea dovedi cât de cât că suntem sau dorim să fim ucenici ai Lui.

Să ne ajute bunul Dumnezeu să avem bucuria pe care au avut-o magii și păstorii care au fost primii beneficiari ai acestei mari minuni, ascultând cântarea îngerească: Slavă întru cei de sus, lui Dumnezeu și pe pământ pace, între oameni bunăvoire.

Amin.

Elena Hociung

Cum s-a născut colindul?

După cuvântul Sfântului Apostol Pavel, Mântuitorul S-a născut când a venit „plinirea vremii” (Gal. 4,4). Lumea era pregătită pentru venirea lui. Din punct de vedere religios, fiecare popor avea religia sa. Cel mai însemnat dintre ele era cultul zeului Mithra (mithraismul, zeul soarelui *deus sol invictus*), care s-a extins mult în armată și a ajuns cu ea în toate provinciile, în sec. III-IV î.d. Hr. Starea morală a lumii vechi era în legătură cu cea religioasă și socială. Religiiile păgâne

nu învățau morală. Ele aveau unele idei morale, dar nu dau nici exemple, nu dau nici sancțiuni. Din punct de vedere social, bogățiile constituiau clasa privilegiată; cei mai mulți trăiau în lux și plăceri, sclavii erau lipsiți de drepturi și asemănați cu animalele. Toate acestea pregătesc calea pentru răspândirea creștinismului. În teologia creștină este implicată și antropologia. Doctrina creștină învață că omul a fost creat de Dumnezeu „după chipul și asemănarea Sa” ca împlinire și desăvârșire a întregii creații.

În ceea ce privește muzica religioasă românească, istoriografia noastră dispune de dovezi sigure cu privire la școala de muzică de psaltichie, la personalul didactic și la discipli-

nele de învățământ de la Mănăstirea Neamțului, dovezile erau sigure despre școala specială de muzică bisericească, „un fel de *scholae cantorum medievalae*” de pe vremea lui Alexandru Lăpușneanu. Multă vreme, singurele școli de muzică erau cele bisericești, singurii pedagogi-dascălii, dieci sau cantorii. După încreștinarea popoarelor, după ce muzica și-a formulat o teorie, apare o continuă luptă între muzica laică și cea religioasă. Muzica populară pătrunde neîncetat în biserică.

De la naștere până la moarte viața omului este însoțită de practici străvechi, de manifestări muzicale, literare și coregrafice. Numeroase obiceiuri și-au pierdut conținutul inițial,

de ritual magic, și capătă valențe poetico-muzicale, a căror perenitate se datorează virtuților estetice prin care se disting. Folclorul ciclului de iarnă, prilejuit de Crăciun și de Anul Nou este reprezentat prin colinde, urări și jocuri cu măști.

Colindul este un gen muzical ancestral preluat de biserică. Colindele se împart în:

- a. Colinde care țin de sistemul ritmic antimedieval;
- b. Colinde cu un sistem ritmic modern;
- c. Colinde după ritm situate între cele două categorii de mai sus.

George Breazul face o altă clasificare a colindelor: 1. Colinde de Moș Ajun și Moș Crăciun (religioase și lumești); 2. Cântece de stea; 3.

Vicleimul (Irozii); 4. Colinde de Anul Nou; 5. Plugușorul; 6. Sorcova; 7. Vasilea; 8. Boboteaza; 9. Salcia; 10. Lăzărețul; 11. Colindele de Florii; 12. Colindele de Paști.

„Mai presus de orice altă activitate în legătură cu muzica, îndemnul cel mai cald pe care îmi îngădui a vi-l da este: să cântați, cântați cântecele românești... toate cântecele populare corespund vieții sufletești a țaranului, sunt făcute de el pentru potolirea grijilor, domolirea dorului, alinarea necazurilor și suferințelor, pentru alungarea urâtului, pentru mărturisirea și împărtășirea focului inimii, credințelor și năzuințelor lui și ale semenilor lui”.

Consiliul Cultural al „Vieții băcăuane”

MIHAI DEJU (președinte al S.C. Comat S.A.),

PETRU PLĂCINTĂ (președinte al S.C. Cybernet Auto Center S.R.L.), ȘTEFAN ȚIBULIAC (director al Transelectrica S.A. Bacău),

ADRIAN AVRAM (președinte al Sindicatului Liber Romgaz R. A. Distribuție Bacău), GHEORGHE BĂLĂU (manager general al S.C. ATLAS S.A.), GABRIEL STAN (director al Casei Corpului Didactic „Grigore Tabacaru”),

EMIL VAMANU (director al Administrației Bazinelor de Ape „Siret”), VIOREL GHELASĂ (director al Direcției Silvice Bacău), VASILE NIȚĂ (administrator al S.C. Tricotex S.R.L. Măgura),

DĂNUȚ VOICU (administrator al S.C. Moldotrex S.R.L.), NELU HORDILĂ (administrator al S.C. Union Condrom S.A.)

Editor: Fundația Culturală „Georgeta și Mircea Cancicov”

ISSN: 1583 - 6339

Responsabilitatea în ceea ce privește conținutul articolelor aparține, în exclusivitate, autorilor.

• Abonamentele se fac la sediul redacției sau prin telefon / fax: 0234 571532

Redacția

Redactor-șef: Pr. dr. Constantin LEONTE
Redactor-șef adjuncț: Sorina MUNTEANU

Secretar-general de redacție:
Pr. Ștefan CHELARU

Nicu I. Aur, Dumitru Brăneanu, Ioan Dănilă, Elena Hociung, Petre Isachi, Val Mănescu, Mircea Merticariu, Marcel Moldoveanu, Alina Munteanu, Silvea Munteanu, Daniel Nicolescu, pr. Cornel Paiu, Neculai Plugariu, Ioan Neacșu, Valeriu Tănase, Constantin Topală, Ozana Kalmuski-Zarea

Fotoreporteri: Amedeo Spătaru, Eugen Grigore
Tehnoredactare computerizată: Ioana Aioanei

Redacția: Bacău, Str. 9 Mai 80/A/7, CP: 600065
Telefon/Fax: 0234 571532. Mobil: 0721861045
E-mail: fundatiacancicov@yahoo.com
viata_bacauana@yahoo.com
victormunteanu28@yahoo.com

Crăciunul Scriitorilor și Artiștilor la Avangarda XXII

• Spectacol maraton de colinde și obiceiuri de iarnă

Mircea Merticariu

Sorin Ailenei, manager public în cadrul *Instituției Prefectului*, a prezentat urările și gândurile de bine transmise de prefectul **Claudiu Șerban**. „*Întodeauna am zis că sunt invidios pe artiști. Spre deosebire de noi, de profani, artistul trăiește altfel, cu altă intensitate*”, a spus **Sorin Ailenei**. Exarhul al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului, părintele Arhimandrit **Pimen Costea**, a vorbit despre însemnătatea și viața duhovnicească a creștinului în preajma Nașterii Domnului.

De la această tribună a culturii băcăuane, poetul **Victor Munteanu** a prezentat *portretele în cărbune aprins* realizate până în prezent unor personalități de marcă în cadrul cenaclului „Avangarda XXII”, precum **Ovidiu Genaru**, **Doru Kalmuski**, **Sergiu Adam**, **Vlad Sorianu**, **Octavian Voicu**, **Ioan-Petru Viziteu**, **Marin Cosmescu-Delasabar** - scriitori, **Ilie Boca** - pictor,

Geo Popa - actor, dr. **Nicolae Apetroaei** - medic, **Paul Țarălungă**, **Ioan Mitrea**, **Sever Bodron** - profesori, **N. Plugaru** - jurist, **Mircea-Nicolae Rusu**, **Mihai Deju**, **Ștefan Țibuliac**, **Petru Plăcintă**, **Mihai Dragomir**, **Răducan Ion** - manageri, directori, patroni, unii din-

Fundația Culturală „Georgeta și Mircea Cancicov” a organizat și în acest an, la Sala „Ateneu” din Bacău, „Crăciunul Scriitorilor și Artiștilor Băcăuani” la Avangarda XXII”. Pe scenă, sâmbătă, 14 decembrie, de la ora 12, au evoluat **Corul „Armonia”** al C. N. de Arte „George Apostu”, **Corala „Episcop Melchisedec Ștefănescu”** a Protoieriei Bacău, **Ansamblurile Folclorice „Plaiuri Băcăuane”, „Privighetorile Zeletinului”** de la Podu Turcului și „**Florile de la Cucuieți**”, din comuna Solonț, dar și alți artiști valoroși, care au smuls aplauze repetate din partea publicului. Întreg spectacolul de Crăciun și decernarea premiilor pentru susținătorii culturii au fost prezentate de poetul **Victor Munteanu**.

tre ei plecați la Domnul. precizând că următorul sărbătorit în cadrul acestei rubrici va fi dirijorul **Ovidiu Bălan**.

De asemenea, **Victor Munteanu** a anunțat oficial deschiderea activității **Forului Civic de Cultură și Educație**, organism al Fundației înființat mai demult, dar care își va intra în atribuții la începutul anului ce bate la ușă. El a subliniat că rolul *Forului* este de a gestiona situațiile de criză din domeniul culturii și educației la nivelul județu-

lui și că va delega o serie de personalități pentru a participa la întâlnirile *Comisiilor de cultură* de la Consiliul Județean și cel Local, unde vor semnala forurilor competente cazurile descoperite în vederea soluționării acestora. Delegația *Forului* va avea un rol consultativ pe lângă cei puși să vegheze la bunul mers al culturii și învățământului băcăuan.

Tot la începutul anului ce vine, prezentatorul a dat o altă veste publicului: înființarea **Clubului Scriitorilor și**

Artiștilor Băcăuani, o idee mai veche a membrilor Fundației. În amândouă aceste organisme se poate intra doar pe bază de selecție și de cerere de adeziune aprobată de conducerea ONG-ului. *Clubul* va dispune de un sediu închiriat, unde vor avea loc programe cultural-artistice (colocvii, seminarii, conferințe, lansări de carte, vernisaje, audiții muzicale ș.a.), sărbătorirea onomasticii și a zilei de naștere), la care membrii acestora vor beneficia de produse la cele mai mici prețuri.

(Continuare în pag. 7)

